

| 105 LAT

Nowoczesny wymiar ochrony pracy

Oddziaływanie krzemionki krystalicznej na pracowników działania Państwowej Inspekcji Pracy

„Lepiej zapobiegać, niż leczyć”

- Hipokrates

OBSZARY DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ PIP

Zadania kontrolne w latach 2022 - 2024

Ochrona pracowników przed zagrożeniami spowodowanymi przez substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

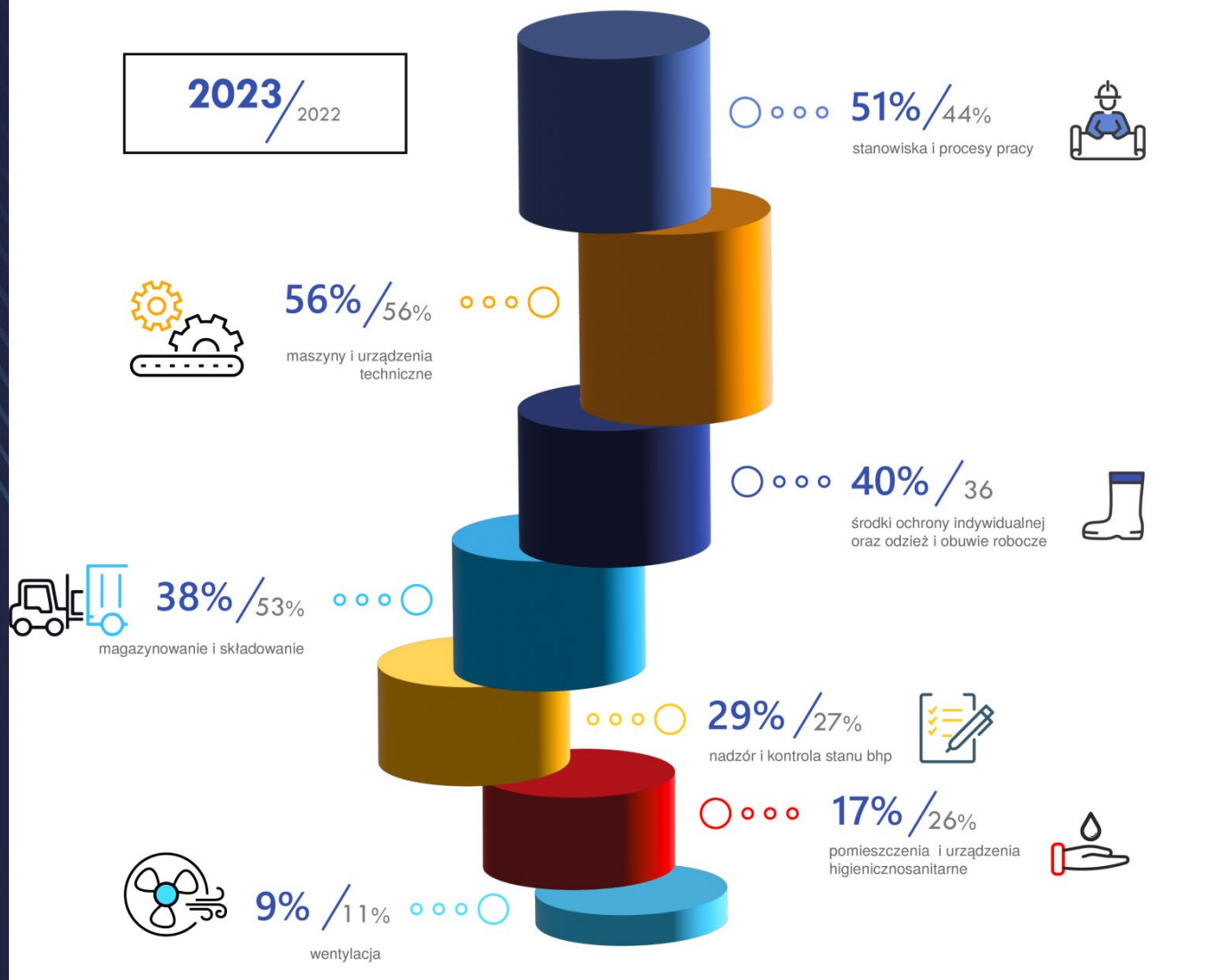
Podział objętych kontrolą zakładów w zależności od rodzaju procesu technologicznego, w którym dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Rodzaj procesu technologicznego	Liczba zakładów	
	2022	2023
Prace związane z narażeniem na pył drewna	103	95
Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy	39	57
Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla	17	19
Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika	11	15
Procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, obecnych w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych	2	4
Procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie pyłów, dymów i aerozoli tworzących się podczas rafinacji niklu i jego związków	2	2

PRACE ZWIĄZANE Z NARAŻENIEM NA KRZEMIONKĘ KRYSTALICZNĄ – FRAKCJĘ RESPIRABILNĄ POWSTAJĄCĄ W TRAKCIE PRACY	2022	2023
Liczba pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym - OGÓŁEM	1159	1028
Liczba pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym - KOBIET	74	80
Liczba pracowników wykonujących pracę w warunkach niezgodnych z normami higienicznymi (np. >NDS)	201	185

KONTROLE PIP W LATACH 2022-2023 - NARUSZENIA PRZEPISÓW BHP DOT. ZAKŁADÓW, GDZIE WYSTĘPUJĄ PRACE Z SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI, ICH MIESZANINAMI, CZYNNIKAMI LUB PROCESAMI TECHNOLOGICZNYMI O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM

NAJCZĘSTSZE NIEPRAWIDŁOŚCI DOTYCZĄCE SUBSTANCJI CHEMICZNYCH, ICH MIESZANIN, CZYNNIKÓW LUB PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM W LATACH 2022-2023

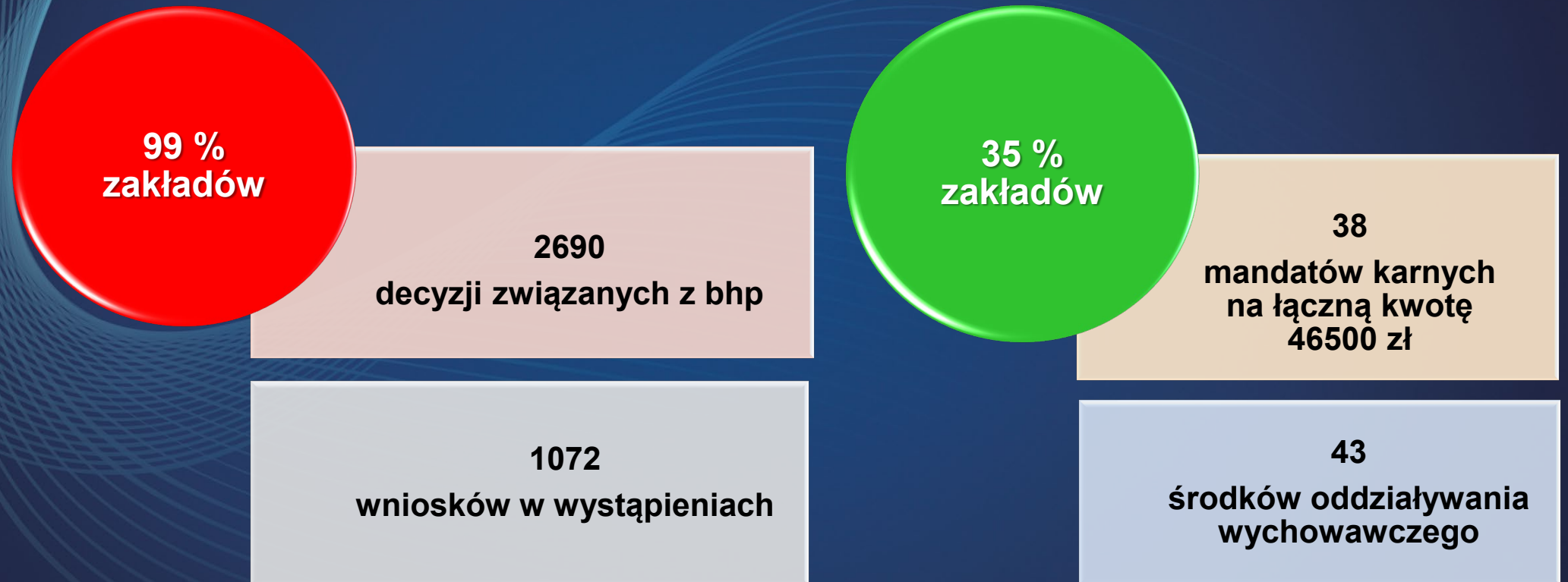
Kontrolowane zagadnienie	Odsetek podmiotów, w których stwierdzono nieprawidłowości	
	2022	2023
Nieprawidłowości w przekazaniu do OIP informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach o działaniu rakotwórczym lub mutagennym	64	64
Nieprawidłowości dotyczące rejestru prac w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi	55	51
Nieprawidłowości dotyczące rejestru pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych	56	48
Nieprawidłowości dotyczące pomiaru szkodliwych dla zdrowia czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy	50	48

KONTROLE PIP W LATACH 2022-2023 - WYBRANE NIEPRAWIDŁOWOŚCI W ZAKŁADACH, GDZIE WYSTĘPUJĄ PRACE Z SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI, ICH MIESZANINAMI, CZYNNIKAMI LUB PROCESAMI TECHNOLOGICZNYMI O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM

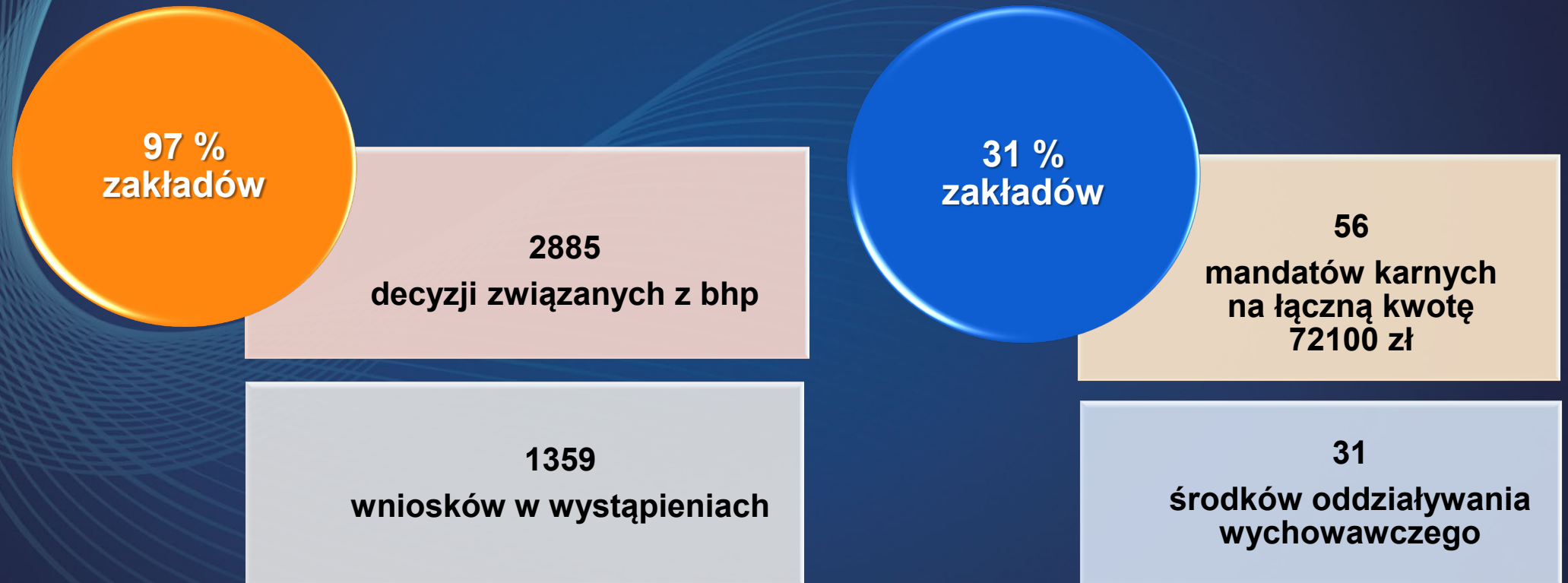

Kontrole w 2022 r. w zakładach (dot. 216), w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne – działania inspektorów

Kontrole w 2023 r. w zakładach (dot. 249), w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne – działania inspektorów

Wniosek legislacyjny do Ministra Zdrowia

Doprecyzowanie w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy w części II pkt. 6 sformułowania „powstającą w trakcie pracy”, celem wyjaśnienia, jakie prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną należy kwalifikować do procesów rakotwórczych

Sformułowanie „krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy” wzbudza wśród pracodawców, laboratoriów przeprowadzających badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy wiele problemów i zapytań, których adresatem była m.in. Państwowa Inspekcja Pracy

Wniosek legislacyjny do Ministra Zdrowia

Wytyczne pt. „Podręcznik dobrych praktyk dotyczący ochrony zdrowia pracowników poprzez prawidłowe przenoszenie i użytkowanie krzemionki krystalicznej i produktów, które ją zawierają” opracowane przez Europejską Sieć Krzemionki NEPSI (European Network for Silica) stanowią pomocne narzędzie w procesie klasyfikacji prac w narażeniu na czynnik rakotwórczy, jakim jest frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej

105 LAT

Wniosek legislacyjny

Analiza Opinia ekspertów

Minister Zdrowia

Warszawa, 13 stycznia 2022

ZPM.050.3.2022

Pani
Katarzyna Łażewska-Hrycko
Główny Inspektor Pracy

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo z dnia 14 grudnia 2021r., uprzejmie informuję, że Ministerstwo Zdrowia podjęło analizę proponowanych regulacji prawnych w celu ich ewentualnego wprowadzenia do *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy* (Dz. U. z 2021 r. poz. 2235). Analiza ta wymaga zasięgnięcia opinii ekspertów oraz zainteresowanych podmiotów w zakresie spraw stanowiących materię powyższego aktu i objętych proponowanymi zmianami.

Projekt rozporządzenia uwzględniający odpowiednie zmiany zostanie przekazany do uzgodnień, konsultacji i opiniowania zgodnie z obowiązującą procedurą legislacyjną.

Należy jednak zauważyć, że ww. rozporządzenie jest aktem wykonawczym, wydawanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 222 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z późn. zm.) i zgodnie z zakresem przedmiotowym określonym w tym upoważnieniu.

Natomiast istotne zmiany przedstawione w piśmie wykraczają poza zakres upoważnienia lub odnoszą się do spraw, które wymagają uprzedniego uregulowania w ustawie. Dotyczy to przede wszystkim propozycji wprowadzenia Centralnego rejestru danych o narażeniu na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy

Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Telefon: (22) 63 49 460
e-mail: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

niepodlega

technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, z ustanowionym dostępem do tego rejestru dla właściwych organów nadzoru i kontroli nad warunkami pracy oraz ustanowieniem obowiązku przekazywania do rejestru odpowiednich informacji przez pracodawcę, sposobu realizacji przez lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami obowiązku zapoznania się z warunkami ich pracy, wprowadzenia obowiązku informowania właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego i właściwego okręgowego inspektora pracy, a także pracowników pracujących w kontakcie/narażeniu, czy rozszerzenia katalogu osób objętych przepisami omawianego rozporządzenia o osoby zatrudnione na innej podstawie, niż stosunek pracy.

Zagadnienia powyższe wymagałyby zatem uprzedniego wprowadzenia odpowiednich regulacji w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, w tym w upoważnieniu stanowiącym o zakresie spraw regulowanych przedmiotowym rozporządzeniem, i w związku z powyższym pozostają poza właściwością Ministra Zdrowia.

Z poważaniem z upoważnienia
Ministra Zdrowia
Waldemar Kraska
Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/

RÓŻNICE ZAPISU w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – bieżące problemy

LP.	Nazwa i numer CAS substancji chemicznej	NDS
315	Krzemionka krystaliczna - kwarc [14808-60-7]; krystobalit [14464-46-1] - frakcja respirabilna ⁶⁾	0,1

LP.	Nazwa i numer CAS substancji chemicznej	NDS
335	Krzemionka krystaliczna - frakcja respirabilna ⁸⁾	0,1

Udział w dyskusji na temat metod pomiarowych

Zajęcia stanowiska w sprawie badań i pomiarów krzemionki krystalicznej – frakcja respirabilna w środowisku pracy po wejściu w życie *rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2024r zmieniającego rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy*

Zgłaszane do PIP wątpliwości laboratoriów przeprowadzających badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

Ustalenia robocze z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej celem zajęcia stanowiska - po uzyskaniu opinii CIOP-PIB, IMP oraz PCA

DZIAŁANIA INFORMACYJNO - EDUKACYJNE PIP

**EKSPOZYCJA PRACOWNIKÓW NA NIEBEZPIECZNE I SZKODLIWE
DLA ZDROWIA CZYNNIKI CHEMICZNE W ŚRODOWISKU PRACY**

Wyniki kontroli PIP wskazują m.in. na potrzebę

kontynuacji działań kontrolnych i prewencyjnych dla pracodawców, pracowników, osób wykonujących zadania służby bhp w zakładach, gdzie są prace z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

| 105 LAT

Nowoczesny wymiar ochrony pracy

Dziękuję za uwagę

